

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaite
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutyte
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

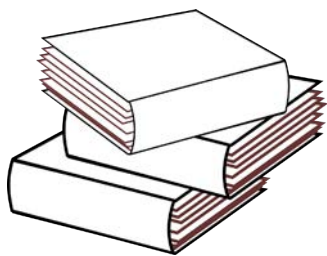
Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

Slaugos katedra

SLAUGOS GRUPĖ

SERGANČIŲJŲ CUKRINIŲ DIABETU LIGOS SAVIKONTROLĖS ĮVERTINIMAS

Darbo autorė. Kristina BEVAINYTĖ, Išplėstinės praktikos slaugos magistrantūros programa, II kursas.

Darbo vadovas. Doc. dr. Aldona MIKALIŪKŠTIENĖ, VU MF Sveikatos mokslų institutas, Slaugos katedra.

Darbo tikslas. Įvertinti sergančiųjų I-o ir II-o tipo cukriniu diabetu (CD) savikontrolę.

Darbo metodika. Atliktas kiekybinis tyrimas, naudojant internetinį anoniminį apklausos metodą. Norint atskleisti sergančiųjų CD savikontrolę ir palyginti ją I-o ir II-o tipo CD sergančiųjų grupėse, tyrime buvo naudojamas Atnaujintas diabeto savikontrolės klausimynas (angl. *Diabetes Self-Management Questionnaire-Revised* (DSMQ-R)). Duomenų analizė atlikta naudojant Microsoft Office Excel 2016 ir SPSS Statistic 25.0 programas. Rezultatai analizuojami vertinant bendrą skalės įvertį ir atskirų subskalių (mitybos įpročiai, vaistų vartojimas, gliukozės stebėjimas, fizinis aktyvumas, bendradarbiavimas su sveikatos priežiūros specialistais) įverčius. Aukštesnis balas rodo aukštesnę savikontrolę.

Rezultatai. Tyrime dalyvavo 385 sergantieji cukriniu diabetu, iš jų 155 I-o tipo ir 230 – II-o tipo, vidutiniškai $53,21 \pm 17,60$ m. amžiaus. Nustatyta, kad sergančių I-o tipo cukriniu diabetu bendra ligos savikontrolė yra reikšmingai aukštesnė, lyginant su sergančiais II-o tipo cukriniu diabetu ($p < 0,001$). Vertinant atskiras subskales, matyti, kad mitybos įpročių, vaistų vartojimo, gliukozės stebėjimo, fizinio aktyvumo ir bendradarbiavimo su sveikatos priežiūros specialistais veiksmų savikontrolės įverčiai taip pat yra statistiškai reikšmingai aukštesni sergančiųjų I-o tipo CD grupėje. Tarp pacientų, sergančių, tiek I-o tipo, tiek II-o tipo cukriniu diabetu, aukščiausia savikontrolė stebima bendradarbiavime su sveikatos priežiūros specialistais, žemiausia, tarp sergančiųjų I-o tipo cukriniu diabetu, – gliukozės stebėjimo ir fizinio aktyvumo. Tarp sergančiųjų II-o tipo cukriniu diabetu, kaip žemiausia savikontrolės sritis išsiskyrė – fizinis aktyvumas. Bendros savikontrolės ir atskirų subskalių įverčių vidurkiai sergančių I-o tipo cukriniu diabetu vyrų ir moterų grupėse statistiškai reikšmingai nesiskyrė ($p > 0,05$), o sergančių

II-o tipo cukriniu diabetu grupėje vyrai pasižymėjo aukštesne savikontrolė gliukozės stebėjime ($p=0,046$) ir bendradarbiavime su sveikatos priežiūros specialistais ($p=0,011$), lyginant su sergančiomis II-o tipo cukriniu diabetu moterimis. Geresne savikontrolė pasižymėjo turintys aukštesnį išsilavinimą bei trumpiau CD sergantys. Nustatyta, kad pacientai, kurių paskutinio atlikto tyrimo glikozilinto hemoglobino reikšmė nesiekė 7 mmol/l, taip pat pasižymėjo statistiškai reikšmingai aukštesne savikontrolė, tiek vertinant bendrą savikontrolę, tiek atskiras subskales.

Išvados. Aukštesnė savikontrolė nustatyta sergantiems I-o tipo CD, turintiems aukštesnį išsilavinimą ir tiriamiesiems, kurių glikozilintas hemoglobinas svyruoja normos ribose, bet ilgėjant ligos trukmei savikontrolė mažėjo.

Raktažodžiai. Cukrinis diabetas; savirūpa; CD kontrolė.